

Recenzja rozprawy doktorskiej / dzieła artystycznego pana Tomasza Arnolda pt: *Technika Leigh Howarda Stevensa a technika klasyczna we współczesnej grze na marimbie – analiza porównawcza i metodyka w praktyce wykonawczej*

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego / Rada do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

Recenzja dotyczy postępowania ws. nadania panu mgr. Tomaszowi Arnoldowi stopnia doktora.

Informacje o doktorancie:

Pan Tomasz Arnold [REDACTED] to perkusista i kompozytor z Krakowa kształcony w USA. Jest aktywnym muzykiem solowym, kameralnym i orkiestrowym z szerokim wachlarzem muzycznych zainteresowań takich jak muzyka klasyczna, współczesna, elektroniczna i improwizowana, ale również muzyka dawna wykonywana na marimbie. Występował jako solista w Polsce, USA, Niemczech, Litwie, Bułgarii, Francji, Włoszech, Chorwacji, Szwajcarii, Meksyku i Chinach. Jest pięciokrotnym zwycięzcą międzynarodowych konkursów perkusyjnych i marimbowych takich jak Percussive Arts Society 50th Anniversary International Solo Percussion Competition organizowanego podczas festiwalu PASIC w Indianapolis, USA. Otrzymał również wiele nagród i stypendiów takich jak: Armand Zildjian Percussion Scholarship, Howard Hanson Scholarship, Marshal Seeman Scholarship oraz stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Tomasz Arnold mieszkał, studiował i pracował w USA w latach między 2009 a 2020 r. W tym czasie zdobywał wiedzę muzyczną w czołowych konserwatoriach i uniwersytetach amerykańskich. Posiada tytuł Philosophy Doctor (doktorat) z kompozycji ukończony w University at Buffalo, gdzie również pracował jako asystent i wykładowca adiunkt. Zdobył też dwa tytuły magistra - Master of Arts z kompozycji (Wesleyan University) i Master of Music z perkusji klasycznej ukończony w prestiżowej Manhattan School of Music w Nowym Jorku, gdzie studiował perkusję pod kierownictwem Chrisa Lamba – kierownika sekcji perkusji z New York Philharmonic. Tomasz

Arnold posiada również tytuł licencjacki z perkusji i kompozycji (Bachelor of Music) ukończony z wyróżnieniem w renomowanym amerykańskim konserwatorium Eastman School of Music w Rochester gdzie studiował perkusję u Michaela Burritta. Po powrocie do Polski w roku 2020, Tomasz Arnold razem ze swoim długoletnim przyjacielem i wybitnym krakowskim marimbistą Jakubem Frączkiem założył duet Arnold & Frączek Percussion Duo. Duet specjalizuje się w grze na perkusyjnych instrumentach melodycznych wykonując oryginalne kompozycje Tomasza Arnolda, oraz aranżacje utworów klasycznych podczas koncertów na żywo i online w Polsce i USA. Arnold & Frączek Percussion Duo współpracowało z instytucjami takimi jak Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, Toruńska Orkiestra Symfoniczna, Krakowskie Biuro Festiwalowe oraz Center for 21st Century Music działającym przy University at Buffalo w USA. Duet w roku 2023 nagrał swój debiutancki album zatytułowany *Chopin Alter-Ego*, który został wydany przez wytwórnię Dux.

Doktorant jest stałym członkiem zespołu Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie na stanowisku kotlisty i perkusisty. Jest endorserem firmy Malletech. Aktualnie kontynuuje też pracę naukową na studiach trzeciego stopnia w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie pisząc pracę doktorską o tematyce analizy współczesnych technik marimbowych z naciskiem na technikę Leigh Howarda Stevensa.

Recenzja rozprawy doktorskiej / dzieła artystycznego

Rozprawa doktorska Pana Tomasza Arnolda pt. *Technika Leigh Howarda Stevensa a technika klasyczna we współczesnej grze na marimbie – analiza porównawcza i metodyka w praktyce wykonawczej* składa się z czterech obszernych części, w których autor koncentruje się na analizie wybranych aspektów czteropalkowej gry na marimbie. Całość pracy poprzedzona jest wstępem, wyjaśniającym m.in. zastosowaną w niej terminologię. Rozprawę zamykają refleksje końcowe, bibliografia, spis przykładów, ilustracji, przykładów wideo, tabel, aneks będący opisem nagrań.

Do rozprawy został dołączony nośnik elektroniczny w postaci pendrive'a, zawierający dzieło artystyczne, spis dorobku oraz przykłady wideo.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym *Techniki czteropalkowe – dyskurs naukowo-dydaktyczny (1917 – 1979)* autor zawarł opisy materiałów metodycznych do nauki gry technikami czteropalkowymi. Doktorant z dużą wnikliwością historyczną i dokładnością faktograficzną przedstawia kolejne tytuły począwszy od podręcznika z 1917 roku a skończywszy na pozycji z 1978 roku. Należy zwrócić uwagę na rzetelne i uporządkowane ukazanie poszczególnych pozycji literatury przedmiotu, wraz z syntetycznym opisem każdej z nich. Stronę graficzną zarówno

opisywanego rozdziału jak i całej pracy dopełniają ryciny stanowiące wizualne wyobrażenia chwytów stosowanych w czteropałkowej technice gry na wybranych idiofonach drewnianych i metalowych, zdjęcia, fragmenty źródłowych tekstów. Periodyzacja i uporządkowanie opisywanych pozycji literatury przedmiotu stwarza możliwość szerokiego widzenia rozwoju poszczególnych technik wykonawczych na przestrzeni 82 lat – jest to niewątpliwy atut badawczy pracy, będący wkładem autora w porządkowanie historycznej wiedzy na ten temat.

Pierwszy rozdział rozprawy zostaje podsumowany konkluzjami, które potwierdzają tezę postawioną przez Howarda Stevensa, traktującą o brakach w literaturze podnoszącej problemy techniki czteropałkowej. Ich rozszerzeniem i uzupełnieniem jest opisywany w rozdziale drugim podręcznik Stevensa *Method of Movement*.

Rozdział drugi rozprawy nosi tytuł *Leigh Howard Stevens i jego Method of Movement – możliwości adaptacyjne i porównanie z techniką klasyczną*. Autor analizuje w nim kolejne rozdziały podręcznika – początkowo w sposób syntetyczny (całość pozycji), następnie koncentruje się na szczegółowym omówieniu rozdziałów dotyczących wydobywania dźwięku oraz sposobu poruszania się przy marimbie. W swoich wywodach autor powołuje się na poważne pozycje literatury źródłowej¹, co czyni jego wypowiedź autentyczną i twórczą (trafność wysnuwanych wniosków).

Doktorant z dużą dokładnością analizuje kolejne elementy szkoły Stevensa, począwszy od właściwego umiejscowienia induktorów brzmienia nad powierzchnią instrumentu, poprzez opis *piston stroke*, zagadnienie ruchu rąk podczas wydobywania dźwięku marimby, *Tone, Lift, Legato, Staccato*, rodzaje uderzeń w grze techniką czteropałkową, uderzenia podwójne, potrójne, etc.

Niezwykle cenne w świetle kodyfikacji aktualnej wiedzy na temat gry czterema pałkami jest dokonanie analizy porównawczej elementów "techniki klasycznej" z techniką Stevensa. Wnioski płynące z tej analizy mogą bowiem stanowić przyczynek do poszerzenia technik wykonawczych poprzez wzajemne implementowanie wybranych zagadnień dostosowanych do predyspozycji manualnych wykonawcy. Innymi słowy czytelnik pracy (perkusista) może w sposób świadomy "miksować" elementy poszczególnych technik i dostosowywać je do własnych potrzeb artystycznych. Stwarza to doskonałą sytuację dla nowych możliwości wykonawczych, co w dalszej perspektywie stanowić może "techniczną inspirację" dla powstania nowych dzieł marimbowych.

W końcowym etapie rozważań tego rozdziału autor przedstawia syntetyczny opis podręczników kontynuujących dydaktykę czteropałkową w okresie po pierwszym wydaniu *Method of Movement*. Istotnym elementem opisywanego rozdziału są kody QR odsyłające do wizualnych interpretacji

---

1 np. Elden "Buster" Bailli – *Mental and Manual Calisthenics for the Mallet Player*, Adam B. Davis – *The Art of Marimba Articulation : A Guide for Composers, Conductors and Performers on the Expressive Capabilities of Marimba*, etc.

prezentowanych przez doktoranta tez.

Rozdział trzeci rozprawy – *Eksperymenty* – jest analitycznym opisem piątego rozdziału książki Stevensa – *The Four-Mallet Grip*. W dalszych rozważaniach naukowych autora staje się on przyczynkiem do serii eksperymentów służących weryfikacji stawianych założeń.

Doktorant przedstawił i w szczegółowy sposób opisał 4 eksperymenty wg poniższej dyspozycji:

- Eksperyment 1 – test na szybkość nr 1
- Eksperyment 2 – test na efektywność ruchu
- Eksperyment 3 – test na szybkość nr 2
- Eksperyment 4 – badania z widmem dźwięku

Każdy z eksperymentów poprzedzony został hipotezą, ukazaniem założeń metodologicznych. Wyniki badań zostały przedstawione i skonkludowane. Powyższe elementy zostały zrealizowane na najwyższym poziomie, zgodnie ze sztuką prowadzenia badań naukowych. Przedstawione przez pana Tomasza Arnolda liczne tabele, ryciny oraz materiały dostępne dzięki zamieszczonym kodom QR stanowią potwierdzenie doskonałego i kompletnego zrozumienia "materii", z którą postanowił się zmierzyć.

Badania oraz wnioski z nich płynące – trafnie wyeksplikowane przez autora rozprawy – są przykładem symbiozy intelektu z intuicją co w sferze sztuki daje fenomenalne efekty (najlepszym tego dowodem jest dołączone do rozprawy dzieło artystyczne).

W rozdziale czwartym rozprawy autor koncentruje się na analizie nagranych przez siebie materiałów muzycznych, stanowiącego podstawę dzieła artystycznego. Czyni to pod kątem zastosowanej w danym utworze techniki wykonawczej, określając ją na początku rozważań a następnie argumentując na podstawie własnych doświadczeń płynących z realizacji dzieła. Zarejestrowane kompozycje prezentują szeroki zakres stylistyki i problemów technicznych. Autor poddaje analizie następujące kompozycje:

- Eric Sammut – *Cameleon*
- Tomasz Arnold – *Scherzo 3*

Na uznanie zasługuje tutaj fakt, że wykonawca dzieła jest jednocześnie jego autorem. Perkusja bowiem w porównaniu z innymi instrumentami ma dość ubogą literaturę muzyczną (w odróżnieniu od np. literatury muzycznej poświęconej instrumentom smyczkowym, strunowym mającej wielowiekową tradycję). Utwór stworzony przez wykonawcę stanowi niewątpliwy wkład w rozwój sztuki perkusyjnej. Jego interpretacja zaś stanowi najlepszy sposób artystycznego spełnienia – twórca wykonuje swoje dzieło w czasie rzeczywistym na koncercie.

- Keiko Abe – *Wind in the bamboo grove*
- Slivius Leopold Weiss – *Suita nr 4 G dur*

- Leigh Howard Stevens – *Houdini's Last Trick*
- Steven Stucky – *Isabelle Dances*
- Joseph Schwanter – *Velocities*
- Marcin Błażewicz – *Sahay Manush*

Dzieła opisane w rozdziale zostały wykonane i uwiecznione na nośniku elektronicznym (dzieło artystyczne). Technika wykonawcza doktoranta oraz realizacja artystyczna / interpretacja przedstawionych kompozycji prezentują wysoki poziom wiedzy, umiejętności i wrażliwości artystycznej pana Tomasza Arnolda. Swobodne, precyzyjne operowanie różnymi technikami gry, głębia interpretacyjna pozwalają zaliczyć doktoranta do grona znakomitych perkusistów.

Rozprawa zakończona jest podsumowaniem prezentowanych tematów.

Konkluzja:

Rozprawa doktorska pana Tomasza Arnolda jest wysokiej klasy pracą badawczą analizującą zagadnienia czteropałkowej techniki gry. Łącznie z dziełem artystycznym oraz całościowym dorobkiem doktoranta tworzy wspaniały tandem naukowo-estetyczny. Trafnie formułowane wnioski teoretyczne opisywane w rozprawie przedstawione zostały w nagrany dziele artystycznym, stanowiącym doskonale "umuzyczenie" (w znaczeniu wykonania) przedstawionych w pracy tez. Logika prowadzonych wywodów, dobór literatury, repertuaru, język pracy utrzymane zostały na poziomie godnym osoby ubiegającej się o tytuł doktora sztuki. Tym samym praca / dzieło spełnia warunki sformułowane w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. Z 2024 r. Poz. 1571, z późn. zm.). Pracę doktorską / dzieło artystyczne przyjmuję i oceniam bardzo wysoko. Tym samym wnoszę o jej wyróżnienie.

